

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

kombinovaného studia oboru Školský management

POSUDEK OPONENTA

Autor práce: Zuzana Bukovská	Oponent: Jiří Trunda
Název závěrečné práce: TVORBA ŠKOLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ A MOŽNOSTI JEJICH ÚPRAV	

Indikátory kvality závěrečné práce Pomocný rejstřík pro hodnocení závěrečných prací. Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A1, A2, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>		neobsahuje	obsahuje částečně	obsahuje
Znak				
A	Klíčové znaky; úvodní část			
A1	Zřetelné vymezení do oblastí školského managementu. (Kterých řídicích funkcí se to týká? Kterých oblastí manažerské práce?)			X
A2	Závěrečná práce „přesahuje hranice“ jedné konkrétní školy. Jde o objektivní analýzu z oblasti řízení ve školství (nikoli o shrnutí subjekt. zkušeností z vlastní praxe, popis jednoho projektu atd.).			X
A3	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce. (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?)			X
B	Dosavadní řešení problému			
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě odborné literatury; akcent na manažerskou literaturu. (Přiměřený rozsah použitých zdrojů včetně internetu.)		X	
B2	Jsou uvedeny odkazy na odbornou literaturu.		X	
B3	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci; kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury.			X
C	Výzkumná část			
C1	Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce.		X	
C2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace hypotéz (pokud typ výzkumného problému umožňuje hypotézy formulovat).		X	
C3	Byly použity vhodné výzkumné metody a nástroje.			X
D	Analytická část			
D1	Je provedena kvalitní analýza získaných faktů a údajů.		X	
D2	Interpretace zjištěných výsledků je dostatečně analytická, nejde jen o komentované vyjádření číselných údajů.		X	
D3	Interpretace výzkumu umožňuje zpracování závěrů, doporučení, výstupů práce.			X
E	Závěry. Přínos pro sféru řízení			
E1	Závěrečná část hodnotí, zda bylo dosaženo stanoveného cíle práce (viz A3). (Závěr práce není redukován jen na výsledky a interpretaci výzkumu, na potvrzení či vyvrácení hypotéz.)			X
E2	Výstupem práce je materiál využitelný pro řízení ve školství: doporučení, návrhy, metodické postupy, příručka, manuál, vymezení rizik...			X
E3	Práce obsahuje adresné vyjádření, kde a jak ji lze využít v práci řídicího pracovníka.			X
E4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve školství – školský management . Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji určitého úseku řízení školství.			X
F	Prezentace (formální úroveň práce)			
F1	Úplnost obligátních náležitostí – jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí a struktury (titulní list, čestné prohl., resumé, klíčová slova, obsah...), grafická a typografická úroveň práce...			X
F2	Resumé obsahuje stručný souhrn řešených a zjištěných skutečností (nikoliv zkrácený obsah).			X
F3	Bibliografie dle platné normy.			X

Klady práce:

Autorka pro svou bakalářskou práci zvolila stále aktuální téma. Shromáždila podstatná teoretická východiska (právní rámec) tématu.

Přes nízkou procentuálně návratnost má počet zpracovaných dotazníků (72) dobrou vypovídací hodnotu.

Komparace výsledků vlastního šetření se zprávou ČŠI je přínosem.

Nedostatky práce:

- Hlavním nedostatkem práce je nevyváženost její teoretické části, formulovaným cílem, provedeným výzkumným šetřením a kapitolou Doporučení pro tvorbu a změny školního vzdělávacího programu. Prvním cílem práce je podle autorky zjistit „**jaký je převládající názor oslovených ředitelů a ředitelky základních škol na navrhovanou novelu školského zákona** vztahující se k doporučeným obsahům vybraných vzdělávacích oblastí vydávaných Ministerstvem školství“. Teoretická část se však těmito doporučeními nijak hlouběji nezabývá, pouze zmiňuje jejich existenci. V dotazníkovém šetření se pak k tomuto cíli vyjadřují respondenti pouze ve dvou položkách: „S návrhem souhlasím“ a „S návrhem nesouhlasím“. (Autorka nenabízí alternativu „návrhy neznám“.) Dominantní část výzkumu se zabývá dalšími dvěma položkami, které jsou s prvním cílem nekompaktní: „ve kterých oblastech školního vzdělávacího programu k úpravám došlo“ a „zda byly provedeny v návaznosti na externí nebo interní hodnocení“. Formulovaná doporučení pro tvorbu a úpravu ŠVP nijak nevycházejí z uvedeného výzkumu a zůstávají v obecné rovině, která je koneckonců obsažena v řadě oficiálních dokumentů (např. v Manuálu pro tvorbu ŠVP), např.: „Pokud dojde k úpravám školního vzdělávacího programu v průběhu vzdělávání žáka, musí absolvovat minimální povinné časové dotace vzdělávacích obsahů, splnit všechny povinné výstupy a všechna průřezová témata.“ Na některých místech svého doporučení autorka v podstatě cituje závazné dokumenty, např. na straně 49 cituje doslovně RVP ZV a neuvádí to: „Do charakteristiky školy patří popis úplnosti a velikosti školy, vybavení školy, charakteristika pedagogického sboru, spolupráce s rodiči a jinými subjekty a mezinárodní spolupráce. Nutné je uvést dlouhodobé projekty školy, kam se řadí i projekty, které se pravidelně opakují...“
- V práci samotné, ani v příloženém dotazníku, není popsáno, zda mohli respondenti vybrat v některých případech více možností odpovědí. U odpovědí na druhou část dotazníku je proto zcela nejasné, co označují uvedená procenta odpovědí, když jejich součet není 100%, ale v první položce číslo vyšší (136%) a ve druhé položce číslo nižší (38%). Uvedená čísla tak nemají vypovídací hodnotu, protože není jasné, co vyjadřují. Tento nedostatek je umocněn tím, že ve třetí části se součet procent jednotlivých odpovědí rovná 100.
- Na straně 10 autorka uvádí nepřesné znění vládního návrhu novely školského zákona. Vládou schválená verze zní: „Při zpracování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání **může** škola vycházet také z obsahu vybraných vzdělávacích oblastí, který stanoví ministerstvo a zveřejní jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.“ Vynechané slovo „může“ přitom podstatně mění význam navrhované novely. Uvedený nedostatek je způsoben tím, že autorka vychází z lednového návrhu novely, nikoliv z její schválené verze z dubna 2011. Následující komentáře této části novely jsou proto zcela zbytečné a nezobrazují realitu. Termín odevzdání bakalářské práce (červen 2011) poskytoval dostatečný prostor uvedený posun ve znění novely zachytit alespoň v teoretické části.
- Na některých místech autorka formuluje obecná prohlášení proklamativního charakteru, která nedokládá žádnými argumenty, ani odkazy. (např. na str. 15: „*Na posuzování školního vzdělávacího programu by měli aktivně spolupracovat všichni učitelé*“)

a vedení školy. Zásadní význam pro osobní angažovanost učitelů při tvorbě a změnách školního vzdělávacího programu má správná motivace...“ Neměli by být (rodiče) pro školu jenom zdrojem informací, ideální je, pokud se do procesu hodnocení aktivně zapojí.

- Zařazení vlastního hodnocení mezi ostatní zdroje informací pro úpravy školních vzdělávacích programů na str. 16 je nesourodé, ostatní uvedené položky jsou totiž nástroji vlastního hodnocení (dotazníky, hospitační záznamy, atd.)

Práci k obhajobě DOPORUČUJI S VÝHRADAMI.

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Co znamenají uvedená procenta u zjištění v části II dotazníkového šetření (výzkumná část bakalářské práce str. 25 a 26)?
2. Která část ŠVP je podle Vašich zjištění nejčastěji měněna a proč?

V Praze 31. 8. 2011

Jiří Trunda